

Kvittering på innsendt svar på Revidert gjødselregelverk - høring av forslag til ny forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv. (gjødselbrukforskriften)

Saksnummer: 24/688

Sak: Revidert gjødselregelverk - høring av forslag til ny forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv. (gjødselbrukforskriften)

Levert: 13.06.2024 12:18

Svartype: Med merknader

Jeg svarte som: Annen offentlig etat

Avsender: Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Kontaktperson: Helge B. Pedersen

Kontakt e-post: Helge.B.Pedersen@nannestad.kommune.no

Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma mener at forbedringer/innskjerpinger i regelverket er et så viktig virkemiddel for å nå miljømålene, iht. EUs vanddirektiv, vannforskriften og oppfølgingen av de regionale vannforvaltningsplanene, at styringsgruppa fattet enstemmig vedtak den 10.4.2024 (sak 8/24) om at vannområdet skulle avgi sin egen høringsuttalelse, i tillegg til de innspillene som eierkommunene avgir hver for seg. Styringsgruppa har godkjent vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma sitt innspill, som et tverrpolitisk innspill.

Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma har følgende innspill:

1. Det er fint at gjødselregelverket nå revideres og at det dermed gis bedre beskyttelse mot forurensing av vassdragene. At hensyn også til det biologiske mangfoldet inngår i formålsparagrafen er bra. Det forplikter innskjerpinger i de videre bestemmelsene.
2. At gjødselbrukforskriften også tar inn bestemmelser om gjødslingsplanlegging støttes. Det gjør regelverket mer oversiktlig.
3. *Til § 2:* At gjødselbrukforskriften nå skal omfatte både gjødsel av organisk opphav og mineralgjødsel, samt andre potensielle forurensningskilder støttes, likeledes at grøntarealer tas inn. Sistnevnte bør kanskje presiseres tydeligere i selve forskriften. Endringen gjør regelverket mer helhetlig og oversiktlig.
4. *Til § 3.* Vi savner en klargjøring/definisjon av begrepet «forurensing». Det bør presiseres at det blant annet gjelder fosfor, nitrogen, tarmbakterier, tungmetaller og plast fra landbruket.
5. *Til § 4:* Avstandskravet fra vannforekomster er for diffust. Regler og krav i forskriften bør i størst mulig grad være objektive og etterprøvbare. Forslagets formulering blir krevende å vurdere i praksis, og bør derfor suppleres med en miniumsangivelse. Alternativt må begrepet «forurensning» defineres godt i § 3.
6. *Til § 6.* Ved inngjerdet utegårder/lufteplasser der mange dyr oppholder seg regelmessig og over tid, bør det i tillegg være et avstandskrav mellom

inngjerdet areal og vassdrag, fortrinnsvis minimum 10 meter, gjerne mer. Vi erfarer i dag både omfattende tråkkskader, erosjon og direkte forurensing fra beitedyr til mindre, men viktige vannforekomster og et utilstrekkelig regelverk for å håndtere dette. Vi mener at dette blir et viktig tiltak for å gi god beskyttelse på vannmiljøet. Det bør også settes et minimums avstandskrav for utplassering av fôrings-, drikke og hvileplasser til nærmeste vassdrag, fortrinnsvis minimum 10 meter, gjerne mer.

7. *Til § 8.* Bestemmelsen blir krevende å vurdere oppfølgingen av i praksis, og bør derfor suppleres med en minimumsangivelse, fortrinnsvis minimum 30 meter.
8. *Til § 9.* Det bør tas inn en tilleggsbestemmelse om at lagring ikke skal forekomme nærmere vassdrag enn 10 meter. Det begrunnes med at det er et problem i dag at rundballer lagres helt vassdragsnært i bekkekanter (og blir av og til liggende i årevis), med den følgen at vegetasjon i kantsonene undertrykkes/dør, med påfølgende erosjon i bekkekantene. (Jf. også vannressurslovens § 11). I tillegg er det flere steder observert at plastbiter fra rundballer havner direkte ut i bekker/vassdrag. Det bør også tas inn en bestemmelse om at rundballer skal oppbevares slik at de ikke kan havne ut i vassdrag under flom, og at rundballer som havner på avveie plikter grunneieren straks å hente/rydde opp. Videre bør det tas inn et punkt som omfatter forbud mot lagring av ødelagte rundballer, og at de snarest mulig skal destrueres på egnet måte.
9. *Til § 14.* Endringer i gjeldende krav til spredetidspunkt støttes, i hovedsak som foreslått. Fordi næringsoverskuddet i stor grad vaskes ut i august og senere, kan det med fordel vurderes om siste frist for å spre gjødsel bør begrenses til 15. august dersom det ikke skal sås høstkorn, og 1. september på arealer det skal sås høstkorn. Begrensing i spredetidspunkt er viktig og vil stedvis ha stor betydning for vannkvaliteten, og det må i hvert fall ikke lempes i forhold til forslaget. Dersom det på nærmere angitte vilkår skal kunne forskriftsfestes senere spredefrist om høsten i områder over marin grense, der vekstsesongen i snitt de siste ti årene startet etter 1. mai, støttes prinsippet om at det er Statsforvalteren som eventuelt skal kunne gjøre det.
10. *Til § 16.* Det må inn et særskilt punkt som ivaretar nødvendig avstandskrav til vannkilder brukt som offentlige og private drikkevannskilder. Et slik krav bør ha som vilkår at vannet ikke skal forurenses. Dvs. at det i både offentlige og private drikkevannskilder som er registrert i vannforsyningssystemet på skjema fastsatt av Mattilsynet, ikke skal kunne påvises tarmbakterier som følge av gjødslingen. (Jf. drikkevannsforskriftens §§ 4, 12, 17 og 26). Kontaminertes drikkevannskilder, er det forurenses som er ansvarlig for å dekke kostnadene forbundet med prøvetaking, analyser og rensing av vannsystemer. Ved berettiget mistanke bør kommunen kunne pålegge grunneier å få gjennomført nødvendige undersøkelser. Prøvene skal tas av en kvalifisert og uavhengig konsulent i henhold til faglig anerkjente metoder, og analyseres av et akkreditert laboratorium på relevante parametere.
11. *Til § 17.* Avstandskravet til vassdrag bør økes til minst 10 meter.
12. *Til § 19.* Maks grensen på 17 kg nitrogen per dekar i sårbare områder, bør ikke begrenses til kun å gjelde husdyrgjødsel. Flere steder tilføres både husdyrgjødsel og mineralgjødsel. Maks grensen bør derfor gjelde samlet gjødslingsmengde, dersom vassdragene skal gis god beskyttelse. Ordene «fra husdyrgjødsel» bør derfor erstattes med: «som samlet mengde tilført gjødsel».

13. *Til §§ 20 og 22.* Støttes, det bør i hvert fall ikke settes mindre strenge krav.
14. *Til §§ 20 og 21* kan det med fordel vurderes å presisere at gjødsling skal skje i henhold til gjødslingsplan utarbeidet i forhold til plantenes behov, jordforhold, klimatiske forhold, ettervirkninger fra forrige år osv., og at overgjødsling ikke skal forekomme. Og ikke minst at oppfølging av gjødslingsplanen skal kunne dokumenteres.
15. *Til 4 og 6.* Forslagene støttes i hovedsak. Det er viktig med risikovurderinger for bruken av slam og i gjødselplanene for øvrig, og dokumentasjon på den faktiske gjødslingen. Uten en slik dokumentasjon er det svært vanskelig å kunne vurdere reell påvirkning på vassdragene. Det må tydeliggjøres at gjødselplanen skal følges, og sanksjonsmuligheter må inn i regelverket. Det bør anføres hva som er maksimalt tillatt avvik mellom faktisk gjødselforbruk og beskrivelsene i gjødselplanen. Gjødslingsplanene må også inneholde en beskrivelse av forurensningsfaren for vassdragene. Dvs. det må oppgis om det er vannforekomster som er i fare for ikke å oppnå miljømålene etter vannforskriften pga. eutrofiering, og om det er drikkevannskilder (offentlige eller private) som risikerer å bli påvirket av gjødslingen.
16. *Til § 31:* Forslaget om å gi Statsforvalteren myndighet til å stille strengere krav der de generelle kravene til lagring og bruk av gjødsel ikke er tilstrekkelige, er positivt. En regional oversikt forankrer forskriften på en god måte til gjennomføringen av vannforskriftens vassdragsvise tilnærming, på tvers av administrative grenser.
17. Til kap. 7 og 8. Ingen innspill for øvrig.

Med hilsen

Paul Johan Moltzau/s

Ordfører, Hurdal kommune Helge B. Pedersen

Leder av styringsgruppa Daglig leder

Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

c/o Nannestad kommune

Teiealleen 31

2030 Nannestad

www.huvo.no

Helge.B.Pedersen@nannestad.kommune.no

postmottak@nannestad.kommune.no

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på regjeringen.no.